

GVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

Doamnă președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege privind înființarea, organizarea și funcționarea instanțelor pentru soluționarea litigiilor de muncă și asigurări sociale*”, inițiată de doamna deputat Alina-Ștefania Gorghiu și domnii deputați Teodor Atanasiu, Dan-Ștefan Motreanu, Bogdan Olteanu și Mihai Alexandru Voicu – PNL (Pl-x. 379/2009).

I. Principalele reglementări

Această propunere legislativă are ca obiect de reglementare „*regimul juridic privind înființarea, organizarea și funcționarea instanțelor pentru soluționarea litigiilor de muncă și asigurări sociale, respectiv Tribunalele de muncă și asigurări sociale, precum și Curțile sociale de apel, ca instanțe fără personalitate juridică, în componența unor circumscripții stabilite prin Anexa nr. 1 la Legea nr. 304/2004, privind organizarea judiciară, republicată în anul 2005, cu modificările și completările ulterioare*”.

Totodată, se propune înființarea unei noi categorii de personal, și anume „ *judecătorii sociali*”, „*numiți de Președintele României, după promovarea concursului, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii*”.

II. Observații

1. Art. 126 alin. (5) din *Constituția României, republicată*, prevede că „*Prin lege organică, pot fi înființate instanțe specializate în anumite materii, cu posibilitatea participării, după caz, a unor persoane din afara magistraturii*”. *Constituția* lasă, astfel, la latitudinea legiuitorului să aprecieze asupra oportunității înființării instanțelor specializate.

Decizia privind înființarea unor tribunale de muncă și asigurări sociale trebuie să țină seama atât de necesitatea asigurării unui act de justiție competent în materie, cât și de numărul de cauze în domeniul relațiilor de muncă și al asigurărilor sociale, dar și de faptul că înființarea unor tribunale speciale în fiecare județ necesită resurse financiare, materiale și umane suplimentare. Or, sub aspectul numărului de cauze, trebuie menționat că în unele județe numărul de cauze de muncă și asigurări sociale pe an nu depășește 200.

Dezideratul avut în vedere de legiuitor la momentul înființării secțiilor și completelor specializate de muncă și asigurări sociale a fost, în principal, specializarea instanței și a judecătorilor, măsură menită să contribuie la profesionalizarea actului de justiție, precum și la asigurarea celerității în desfășurarea proceselor. S-a apreciat că această specializare poate fi asigurată în mod eficient nu numai prin înființarea unor instanțe specializate, ci și prin funcționarea unor complete sau secții specializate în cadrul tribunalelor de drept comun. Credem că justificarea pentru menținerea completelor sau secțiilor specializate de muncă și asigurări sociale există și în prezent, fiind o măsură mai flexibilă care permite președinților de instanțe să aprecieze asupra necesității înființării unor complete sau, după caz, a unor secții, în raport cu numărul mai mare sau mai redus de cauze în materie.

Soluția legislativă propusă nu ține seama de numărul de cauze la nivelul fiecărui tribunal și curte de apel și nici de impactul financiar al înființării a 40 de tribunale și 15 curți sociale de apel. De altfel, nici terminologia nu este unitară, tribunalele numindu-se „*de muncă și asigurări sociale*”, iar curțile de apel fiind „*sociale*”.

2. Propunerea privind înființarea unei noi categorii de personal (judecătorii social) nu poate fi susținută din mai multe considerente.

În primul rând, invocând tot dispozițiile constituționale, în cadrul tribunalelor specializate pot participa, după caz, „*persoane din afara magistraturii*”. *Constituția* califică astfel alte persoane, pe lângă judecători, care pot participa la judecarea cauzelor în materii specializate;

aceste persoane sunt „*din afara magistraturii*”, deci ele nu pot fi judecători sau magistrați.

În analizarea oportunității creării categoriei profesionale a judecătorilor sociali, trebuie avut în vedere istoricul și scopul înființării instituției „*asistenților judiciari*” și rolul lor în cadrul completelor de judecată. Acest rol vizează participarea partenerilor sociali la judecarea cauzelor privind relațiile de muncă, atât pentru asigurarea unei transparențe și a unui echilibru între cele trei părți implicate în dialogul social: statul, sindicatele și patronatele, cât și pentru faptul că asistenții judiciari sunt fini cunoscători ai realităților care privesc relațiile de muncă, asistând instanța de judecată la soluționarea acestor cauze care au o anumită specificitate. Ca urmare, ideea esențială avută în vedere a fost participarea partenerilor sociali, alături de stat, la administrarea actului de justiție în materie de muncă și asigurări sociale. Este evident, deci, că asistenții judiciari reprezintă parteneri interesați în modul de soluționare a cauzei, după cum este vorba de salariat sau patron. Prin urmare, asistenții judiciari nu sunt și nu pot fi imparțiali în sensul definit de *Constituție*.

De asemenea, un alt element important al carierei lor a fost numirea asistenților judiciari pe o perioadă determinată. Asistenții judiciari, prin esența și natura funcției lor, nu sunt independenți. Modificarea oricărui din elementele care definesc statutul asistenților judiciari face ca justificarea lor în cadrul completului să nu mai existe, în aceste condiții fiind mult mai oportună eliminarea lor. Dacă, însă, considerentele inițiale se mențin și în prezent, dacă se apreciază că participarea partenerilor sociali la actul de justiție este în continuare necesară, se impune menținerea statutului existent al asistenților judiciari, ca fiind propuși de sindicate și patronate.

În cazul în care s-ar accepta propunerile cuprinse în inițiativa legislativă, ca judecătorii sociali să fie numiți de Președintele României, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, să fie inamovibili, să aibă calitatea de magistrat, să beneficieze de toate celelalte drepturi și obligații ale magistratului, să participe la ședința de judecată cu vot deliberativ, ne întrebăm care ar mai fi diferența de conținut între un judecător și un judecător social, care ar mai fi rolul său în cadrul completului, diferit de cel al unui judecător. Ar fi vorba, practic, de aceeași categorie (judecători), fără nici o distincție. Intervenția atât a Consiliului Superior al Magistraturii, cât și a Consiliului Economic și Social, organ consultativ al Guvernului și Parlamentului, în cariera judecătorilor sociali ar crea o contradicție în ceea ce privește statutul și independența acestora: ori sunt independenți și sunt supuși competenței

Consiliului Superior al Magistraturii, în acest caz s-ar anula însă scopul pentru care au fost înființați, ori sunt supuși competenței Consiliului Economic și Social, caz în care nu sunt independenți și își păstrează atribuțiile și rolul actual, pentru care, de altfel, au fost creați de legiuitor.

Acordarea unor drepturi inerente calității de judecător, cum ar fi inamovibilitatea, presupune asigurarea tuturor garanțiilor de independență, competență și imparțialitate ale judecătorilor (examen de admitere în profesie în aceleași condiții, parcurgerea Institutului Național al Magistraturii, examen de promovare etc.). Înșiși procurorii care desfășoară o activitate ce intră în definiția magistraturii nu sunt inamovibili, ci se bucură doar de stabilitate.

Transformarea asistenților judiciari în judecători sociali, fără nici o altă condiție de verificare a competențelor profesionale, precum și posibilitatea acordată judecătorilor sociali de a promova în funcția de judecător reprezintă o modalitate de eludare a dispozițiilor legale privind intrarea și promovarea în corpul magistraților. Existența unei discriminări (invocată în *Expunerea de motive*) nu poate justifica transformarea asistenților judiciari în judecători, *ope legis*.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative în forma prezentată.**

Cu stimă,

Emil BOC

Doamnei deputat **Roberta Alma ANASTASE**

Președintele Camerei Deputaților